ב"ב

גליונות לעיון בפרשת השבוע

ערוכים בידי נחמה ליבוביץ — שנה רביעית

עו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרית ולנוער
הסתדרות נשי מזרחי באמריקה

פרשת ויגש (תש"ח) — פרק מ"ד י"ח – ל"ד

א. שאלה כוללת.
1. הסבר את סגולותיו הרטוריות של נאום יהודה!
2. יהודה חוזר בנאומו על המאורעות המסופרים בפרשת מקץ. השוה את המסופר שם למסופר בדבריו ונסה לבאר את סבת השנויים, החסורים וההוספות:

מ"כ האחים בעמדם לפני יוסף	מ"ג בדברם עם אביהם	מ"ד דברי יהודה בעמדו לפני יוסף
1) ט' מדגלים אתם	–	–
2) י"א..בני איש א' נחנו	ז.שאל שאל האיש	י"ח.אדני שאל את עבדיו היש
3) י"ג..." " " ...	לנו	כ. יש לנו אב זקן
הקטן את אבינו...		וילד זקונים קטן
		ואחיו מת ויותר לבדו
		לאמו ואביו אהבו
4) ט"ו חי פרעה אם תצאו מזה		כ"א. הורידוהו אלי
כי אם בבא אחיכם...		ואשימה עיני עליו
5) –		כ"ב ונאמר...לא יוכל
		הנער לעזב.. ועזב את
6) ט"ז שלחו מכם א' ויקח את		אביו ומת.
אחיכם ואתם תאסרו...		
י"ט... אחיכם אחד יאסר...		–
7)	ג. העד העיד בנו	כ"ג ותאמר
	האיש לא תראו	אם לא ירד אחיכם הקטן
	פני בלתי	אתכם לא תוסיפו
	אחיכם אתכם.	לראות פני.
	ו. ויאמר ישראל	כ"ז ויאמר עבדך אבי אלינו
	למה הרעותם לי	אתם ידעתם כי שנים
	להגיש לאיש	ילדה לי
	העוד לכם אח	כ"ח אשתי ויצא הא' מאתי
		ואמר אך טרף טרף ולא
		ראיתיו עד...
		כ"ט ולקחתם גם את זה...

אב. י"ח בי אדני. רמב"ן מ"ג כ. ד"ה בי אדוני.
1. מה הן שלש ההוראות של המלה "בי" המוזכרות בדבריו?
2. מה הן טענות הרמב"ן נגד רש"י?
3. מה הן טענות הרמב"ן נגד רעב"ע?

ג. יח' ידבר נא עבדך דבר.
רמב"ן י"ח ד"ה ויגש. ספורנו ד"ה ויגש. ד"ה ידבר נא ד"ה ידבר נא עבדך
1. מה קשה לשניהם?
2. מה ההבדל בין שני פרושי הרמב"ן? (הראשון: עד מלה "לפרח")
השני: החל מן "והנכון בעיני")
3. במה שונה ספורנו מן הרמב"ן בחדצו הקשי הנ"ל?

ד. י"ט רמב"ן אדני שאל את עבדיו.
דבריו אלה כוללים שני פרושים שונים: ראשון: עד "וזה טעם כל הפרשה."
שני: מן "ויש לומר עוד על דרך
רבותינו"
1xx. מה הן טענותיו נגד דברי רבותינו בפרושו הראשון?...
2xx. כיצד הוא מצדיק ומסביר את דברי רבותינו בפרושו השני?
3. אברבנאל: האם אדוני שאל את עבדיו לאמר היש לכם... באמת לא שאל ואנחנו מעצמנו מבלי שאלתו אמרנו: יש לנו אב...וזה יוכיח שאין אנחנו מחדשים המאמר הזה, כי הנה אז מעצמנו אמרנו, להיות דבר אמתי ומבלי כזב במה נוטה אברבנאל מפירוש שאר המפרשים ומה מצריכו לפרש כך?
(עיין גם פרושו ל"והוא יהיה פרא אדם" גליון לך לך תש"ה!)
4. כ"א ד"ה ואשימה עיני כיצד מתרץ הוא את הענין שמתקשה בו אברבנאל?

ה. כא' ואשימה עיני עליו ראב"ע – רמב"ם
1. במה שונה ראב"ע מפרושו של תרגום יונתן, רש"י, ספורנו.
2. מהי חולשת פרושו?
3. לאיזו משתי הדעות נוטה הרשב"ם?
4. במה מתנגד רשב"ם כאן לדעת הרמב"ן יש' ד"ה אדני שאל את עבדיו בפרושו הראשון?

ו. כ"ג ספורנו ד"ה אם לא ירד. מה רצה ללמדנו בפרושו?

יש לשלח את התשובות אל נחמה ליבוביץ ירושלם קרית מטה.